

Broj: 03-02-5677- 6 /26
Bihać, 21. 4. 2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

21. 4. 2026

PRIMLJENO:	Orgjeda	Red. broj	Broj priloga
	011-2-2-05	26	

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, dostavlja se;-

Na osnovu člana 120. i 133. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), u prilogu vam dostavljamo Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, uz sljedeće

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na 25. sjednici održanoj dana 21. 4. 2026. godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-02-44-525/2026 utvrdila Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, obrađivača Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike i isti vam se dostavlja na razmatranje po skraćenom postupku.

S poštovanjem.

Prilog: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Dostavljeno:
1. Naslovu,
2. a/a.

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 5/08), na prijedlog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, Vlada Unsko-sanskog kantona na 25. sjednici, održanoj dana 21. 4. 2026. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Utvrđuje se Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, obrađivača Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike i isti se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona u dalju proceduru te se predlaže razmatranje po skraćenom postupku.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-44-525/2026
Bihać; 21. 4. 2026. godine

U skladu sa odredbama IV. 2. j) i V. A. 11. b) Ustava Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko -sanskog kantona“ broj: 1/04 i 11/04) , na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona na _____sjednici održanoj dana _____2026. godine donosi:

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I
ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 9/26 - Prečišćeni tekst) u članu 3. stav 5. mijenja se i glasi:

„Žrtva nasilja, u smislu ovog Zakona, je svaki član porodice ili domaćinstva koji je izložen radnjama nasilja u porodici shodno odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine“ („Službene novine Federacije BiH“ broj: 19/25).

Član 2.

U članu 9. stav 2. briše se.

Član 3.

U članu 12. stav 1. mijenja se i glasi:

„ Iznos najnižeg primanja domaćinstva koji se smatra dovoljnim za izdržavanje, zavisno od broja članova domaćinstva utvrđuje se u procentu od:

1. 20% od utvrđene osnovice za jednočlano domaćinstvo,
2. 22 % od utvrđene osnovice za dvočlano domaćinstvo.
3. 24 % od utvrđene osnovice za tročlano domaćinstvo.
4. 26 % od utvrđene osnovice za četveročlano i višečlano domaćinstvo.“

Član 4.

U članu 90. iza tačke a) dodaje se nova tačka b) koja glasi:

„ b) novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici“

Dosadašnje tačke b), c), d), e), f) i g) postaju tačke c), d), e), f), g) i h)“.

Član 5.

Iza člana 101. dodaje se novi pododjeljak b) koji glasi:

b) „novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici“ i novi članovi 101a., 101b., 101c. i 101d“.

Dosadašnji pododjeljci b), c), d), e), f) i g) postaju pododjeljci c), d), e), f), g) i h)“.

Član 101a.

Pravo na novčanu naknadu za treće i svako sljedeće dijete u porodici ostvaruje se za svako dijete starosti do 5. godina.

Pravo iz stava 1. ovoga člana pripada porodici koja ima prebivalište u Kantonu najmanje šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Član 101b.

Zahtjev za ostvarivanje prava iz člana 101a. ovoga Zakona podnosi se nadležnom centru za socijalni rad prema mjestu prebivališta.

Pravo na dodatak za treće i svako sljedeće dijete u porodici korisniku pripada od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva za ostvarivanje prava.

Član 101c.

Novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici ne može biti niža od 10% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Visina novčane naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje se odlukom Vlade kantona na prijedlog Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike jednom godišnje, a u skladu sa planiranim i osiguranim sredstvima.

Član 101d.

Ministar resornog ministarstva će u roku od 3 (tri) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonski akt kojim će se bliže urediti način, postupak i druga pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Član 6.

U članu 123. alineja 12. mijenja se i glasi:

„- novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici“.

Član 7.

Član 129. briše se.

Član 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona", a primjenjivat će se od 01.09.2026. godine.

Broj:
Datum:

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
UNSKO-SANSKOG KANTONA

O B R A Z L O Ź E N J E

Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službeni glasnik USK“ broj: 9/26 - Prečišćeni tekst) (u daljem tekstu: Kantonalni zakon o socijalnoj zaštiti) sadržan je u odredbama člana III. 2. e) i člana III. 3. (1) i (2) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su federalna vlast i kantoni zajednički nadležni za socijalnu politiku. Tu nadležnost ostvaruju zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi.

Kantoni u ovoj oblasti imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (člana III. 3. (4)), kao i provoditi socijalnu politiku i uspostavljati službe socijalne zaštite (člana III. 4. j)).

Ustavni temelj sadržan je i u odredbama člana 2. j) poglavlje IV. i člana 11. b) odjeljka A. poglavlje V. Ustava Unsko-sanskog kantona- Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog broj: 1/04 i 11/04).

II -RAZOZI ZA DONOŠENJE

Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo) u mjesecu novembru 2025. godine donijela je mišljenje broj: 03-02-11490-211/2025 od 17.11.2025. godine kojim se prihvata poslanička inicijativa za izmjenu člana 12. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, odnosno predloženo povećanje iznosa novčanih davanja za stalnu novčanu pomoć na način da se ista za jednočlano domaćinstvo utvrđuje u procentu od 20% prosječne plaće u kantonu, te posljedično i za višečlana domaćinstva kako je to propisano članom 12.

Povećanje ovog oblika naknade povlači za sobom i povećanje novčane naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje, obzirom da je visina ove naknade direktno vezana za visinu naknade stalne novčane pomoći za jednočlano domaćinstvo (novčana naknada se utvrđuje u iznosu od 50% stalne novčane pomoći). Povećanje procenata visine stalne novčane pomoći je prvo povećanje od 2001. godine (prva izmjena Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti iz 2000. godine ove procenata je umanjila u odnosu na prvobitno utvrđene zakonom 2000. godine), a uzevši u obzir da se radi o najugroženijim kategorijama stanovništva, predložena mjera je svakako neophodna i u interesu ovih kategorija. Do sada isplaćivani iznosi spadali su među najniže u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Također, Vlada Unsko-sanskog kantona ponukana negativnim trendovima kada je riječ o demografskim kretanjima u Unsko-sanskom kantonu, te padom nataliteta kao jednim od pokazatelja negativnih demografskih kretanja, planirala je dodatna novčana sredstva kod Ministarstva, a u cilju podrške porodicama sa troje i više djece, kao jednu od mjera pronatalitetne politike. Analizirajući demografska kretanja na Kantonu, a u skladu sa podacima Federalnog zavoda za statistiku, u Unsko-sanskom kantonu bilježi se već dugi niz godina ovaj trend, a koji jedino nije izražen u Općini Bužim koja bilježi pozitivnu stopu prirodnog priraštaja. Prednje iznijeto prikazano je kroz Tabelu br. 1.

Tabela br. 1 Prirodno kretanje stanovništva po mjestu prebivališta¹

Općina	Ukupno rođeni	Živorodeni			Mrtvo-rođeni	Prirodni priraštaj	Stopa nataliteta	Stopa prirodnog priraštaja
		ukupno	po spolu					
			muški	ženski				
2020	1556	1552	808	744	4	-1125	5,8	-4,2
2021	1402	1397	720	677	5	-1409	5,3	-5,3
2022	1437	1426	723	703	11	-844	5,4	-3,2
2023	1292	1285	679	606	7	-753	4,9	-2,9
2024	1344	1335	696	639	9	-762	5,1	-2,9
Grad B. Krupa	132	132	58	74	-	-85	5,6	-3,6
B. Petrovac	18	18	12	6	-	-64	3,2	-11,2
Bužim	164	163	81	82	1	28	8,5	1,5
Grad Bihać	329	328	177	151	1	-260	6,0	-4,8
Grad Cazin	269	267	145	122	2	-117	4,2	-1,8
Ključ	34	34	17	17	-	-57	2,3	-3,8
Sanski Most	124	123	70	53	1	-112	3,2	-2,9
Velika Kladuša	274	270	136	134	4	-95	6,9	-2,4

Kada je riječ o podacima koji se odnose na starosnu dob stanovništva, odnosno djecu uzrasta od 0-14. situacija u Unsko-sanskom kantonu prikazana je u tabeli br. 2.

Tabela br. 2 Procjena ukupnog broja stanovnika po starosnoj strukturi²

Kanton	Godina	0-14
		2020
	2021	35.483
	2022	33.687
	2023	31.650
	2024	29.718
Grad B. Krupa		2.897
B. Petrovac		553
Bužim		2.833
Grad Cazin		7.210
Grad Bihać		6.501
Ključ		1.107
Sanski Most		2.742
Velika Kladuša		5.875

Nastojeći smanjiti negativne demografske trendove, Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Ministarstva započela je 2019. godine sa donošenjem Odluke o isplati naknade za svako treće i naredno živorođeno dijete u Unsko-sanskom kantonu, a koja se isplaćivala jednokratno. Visina jednokratne pomoći zavisila je od planiranih i osiguranih sredstava u tekućoj godini za koju se donosila Odluka. Ostvarivanje ovog prava imalo je tendenciju rasta u

¹ Federalni zavod za statistiku- Unsko-sanski kanton u brojkama 2025.

² Federalni zavod za statistiku- Unsko-sanski kanton u brojkama 2025.godine

periodu od 2019-2022. kada se na neki način trend rasta zaustavlja, odnosno bilježi i lagani pad. U toku 2025. godine broj podnesenih zahtjeva bio je 288.

Tabela br. 3 Novčana naknada za svako treće i naredno živorođeno dijete³

Godina	Broj korisnika	Iznos naknade	Izdvojena sredstva
2019	106	1.000	106.000
2020	220	400,00	88.000
2021	215	430,00	92.450
2022	227	430,00	97.610
2023	306	500,00	153.000
2024	310	500,00	155.000
2025	288	500,00	144.000
Ukupno:	1566		

Obzirom na prethodno iskazane pokazatelje, ali i činjenicu da sva djeca koja su rođena u Unsko-sanskom kantonu ne borave odnosno ne prebivaju na području istog, Ministarstvo kao jedan od relevantnijih pokazatelja smatralo je podatke o prijavi djece do 5. godina starosti na zdravstveno osiguranje putem Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona bez obzira na nosioca osiguranja. Koliki je broj djece koja su u porodici rođena kao treće i svako sljedeće dijete u okviru ukupnog broja prijavljenih na zdravstveno osiguranje ovom organu nije poznato. Prema mišljenju Ministarstva, ova činjenica treba da se uzme kao jedan od uvjeta za ostvarivanje ovog prava.

Tabela br. 4 Broj djece starosti do 5. godina u Unsko-sanskom kantonu prijavljenih na zdravstveno osiguranje⁴

Bihac	1394
Bosanska Krupa	551
Bosanski Petrovac	126
Buzim	615
Cazin	1343
Kljuc	192
Sanski Most	451
Velika Kladusa	1180
Ukupno	5852

USKLAĐENOST ZAKONA S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

U pogledu predloženih izmjena i dopuna, nisu traženi relevantni izvori prava EU sa kojima je potrebno usklađivanje.

³ Podaci iz baze SOTAC (Social Sector Tehnical Assistance)

⁴ Podaci Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona od 02.02.2026. godine

IV OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti u Poglavlju II – SOCIJALNA ZAŠTITA, Odjeljak 1. Korisnici socijalne zaštite član 3. stav 5. mijenja se radi usklađivanja člana i naziva zakonskog propisa na koji se vrši pozivanje, a u skladu sa novim Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 19/25).

Članom 2. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti u članu 9. stav 2. briše se, uslijed činjenice da se procjena i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju ne vrši više putem Komisije za procjenu i određivanje podrške djeci s teškoćama u razvoju, već putem Stručnog tijela za procjenu, praćenje i upućivanje djece s teškoćama ili invaliditetom, a u skladu sa članom 23., stavovi (8), (9) i (10) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 19/23 i 20/24) i Pravilnikom o procjeni, praćenju i upućivanju djece s teškoćama ili invaliditetom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 13/25).

Članom 3. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti član 12. mijenja se na način da iznos najnižeg primanja domaćinstva koji se smatra dovoljnim za izdržavanje, zavisno od broja članova domaćinstva utvrđuje se u procentu od:

1. 20 % od utvrđene osnovice za jednočlano domaćinstvo,
2. 22 % od utvrđene osnovice za dvočlano domaćinstvo,
3. 24 % od utvrđene osnovice za tročlano domaćinstvo,
4. 26 % od utvrđene osnovice za četveročlano i višečlano domaćinstvo.

Kao što smo istakli, povećanje ove naknade direktno utiče i na povećanje novčane naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje kao prava definiranog članom 27. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti.

U članu 4. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti u poglavlju IV ZAŠTITA PORODICA S DJECOM u članu 90. dodaje se nova točka b) koja glasi: novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici, a dosadašnje tačke b), c), d), e), f) i g) postaju tačke c), d), e), f), g) i h)“.

Članom 5. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti iza člana 101. dodaje se novi pododjeljak b) koji glasi: „novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici“ i novi članovi 101a., 101b., 101c. i 101d. Članom 101a. definiraju se korisnici prava i trajanje prava (porodice koje imaju djecu starosti do 5. godina sa prebivalištem u Unsko-sanskom kantonu, a koja su rođena kao treće i svako sljedeće dijete u porodici, bez obzira na imovinski cenzus). Članom 101b. propisuje se način podnošenja zahtjeva, nadležnost za provođenje prvostepenog postupka, te početak primjene prava. Članom 101c. propisuje se visina naknade i da se jednom godišnje utvrđuje ista, u skladu sa planiranim i osiguranim sredstvima, odlukom Vlade kantona na prijedlog Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike.

Članom 101d. definirano je donošenje od strane resornog ministra podzakonskog akta kojim će se pobliže urediti sva pitanja koja se odnose na način, postupak i druga pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Članom 6. vrši se izmjena alineje 12. člana 123. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti kojom se umjesto rada ljekarskih i drugih stručnih komisija u prvom i drugom stepenu

definira finansiranje iz kantonalnog budžeta novčane naknade za treće i svako sljedeće dijete u porodici .

Članom 7. vrši se brisanje člana 129. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti iz poglavlja VIII Kaznene odredbe, obzirom da su kaznene odredbe u pogledu Dječije nedjelje definirane kroz Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 52/22 i 58/2024) kao lex specialis.

Članom 8. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti propisuje se njegovo stupanje na snagu i početak primjene.

V NAČIN IZVRŠENJA PROPISA

Kada je riječ o podzakonskim aktima koji će se donositi u cilju primjene ovog zakona, članom 5. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti u članu 101d. utvrđeno je da: „Ministar resornog ministarstva će u roku od 3 (tri) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonski akt kojim će se bliže urediti način, postupak i druga pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava“.

VI PROCES VOĐENJA KONSULTACIJA

Ministarstvo od 2019. godine planira u Budžetu novčana sredstva za potporu demografskog razvoja. Ova sredstva su se do sada isplaćivala jednokratno na temelju Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, a na prijedlog Ministarstva, u iznosu utvrđenom ovom odlukom i u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u Budžetu za tekuću godinu. Predložene Izmjene i dopune Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti na tragu su postojećih rješenja, ali ovaj put kroz definiranje ovog prava kao zakonske kategorije, kontinuirano i do navršene pete godine života djeteta, a ne jednokratno kao do sada, uz definiranje zakonskog minimuma ispod kojeg se ova naknada ne može isplaćivati. U Budžetu Ministarstva za 2026. godinu za ove svrhe planirana su novčana sredstva u visini od 1.000.000,00 KM.

Kako uvođenje ovog prava ima za cilj da se pored poboljšanja položaja porodica sa troje i više djece, utječe i na lošu demografsku sliku Kantona, poboljšaju uvjeti ranog rasta i razvoja, kao i odgojnog aspekta, sa implementacijom ovih zakonskih odredbi trebalo bi započeti što prije.

Također u cilju, realizacije prihvaćene poslaničke inicijative, a koja se tiče izmjene člana 12. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti i za čiju realizaciju su planirana dodatna novčana sredstva u Budžetu Ministarstva za 2026. godinu , sa implementacijom ovih zakonskih odredbi trebalo bi također započeti što prije.

Razmatranje zakona u redovnoj proceduri oduzelo bi jako puno vremena, zahtijevalo bi dugotrajniju proceduru i prouzrokovalo bi odlaganje uvođenja u pravo kategorija koja su obuhvaćene Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti.

Obzirom da se ne radi o obimnim izmjenama i dopunama u samom Zakonu, konsultacije nisu vođene, a shodno odredbama člana 134. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 9/17), obrađivač cijeni osnovanim i predlaže donošenje Zakona po skraćenoj proceduri.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

U Budžetu Ministarstva za 2026. godinu na ekonomskom kodu 614100 HAM 012- Stalna novčana pomoć /HAM 002 planirana su uvećana novčana sredstva za stalnu novčanu pomoć u visini od 580.000 KM, a u cilju realizacije već spomenute poslaničke inicijative i izmjene člana 12. Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti. Iznos sredstava planiran u 2025. godini iznosio je 263.000 KM. Obzirom da se povećanje visine ove naknade, kao što smo već istaknuli, direktno odražava i na povećanje naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje, na ekonomskom kodu 614100 HAM 014 - Čekanje na zaposlenje također su planirana uvećana novčana sredstva u visini od 25.000 KM u odnosu na prethodno planirana u Budžetu za 2025. godine od 20.000 KM. Predložene izmjene visine novčanih davanja prikazane su kroz sljedeću tabelu:

Stalna novčana pomoć					Čekanje na zaposlenje	
Broj članova domaćinstva	Utvrđeni procenti	Postojeći iznosi	Predloženi procenti	Predložena povećanja	Postojeći iznosi	Predložena povećanja
1	10%	125,00	20%	250,00	63,00	125,00
2	12%	150,00	22%	276,00		
3	14%	175,00	24%	300,00		
4 i više	16%	200,00	26%	326,00		

U Budžetu Ministarstva na ekonomskom kodu 614100 HAL 010 tekući grantovi- Sredstva za potporu demografskog razvoja planiran je iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva planirana na ovom ekonomskom kodu do sada su realizirana na način opisan u razlozima za donošenje. Iznosi davanja prikazani su kroz Tabelu broj 3.

Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti iznos novčane naknade za treće i svako sljedeće dijete u porodici utvrđen je članom 101a. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti na način da se novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici utvrđuje posebnom Odlukom Vlade Unsko-sanskog kantona, na prijedlog Ministarstva u visini od najmanje 10% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Kada je riječ o fiskalnoj procjeni utjecaja propisa, Ministarstvo ne raspolaže sa preciznim i relevantnim podacima. U ovom momentu se raspolaže samo sa podacima o tome koliki je broj podnijetih zahtjeva po ovom osnovu bio u prethodnim godinama na osnovu pomenute Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona. Visina isplaćene naknade u 2025. godini iznosila je 500,00 KM jednokratno, a izvršenje ove budžetske stavke iznosilo je 144.000 KM. Predloženim Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti predviđeno ostvarivanje ovog prava mjesečno u visini od 10% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa, a što u ovom momentu iznosi 146,00 KM i to kontinuirano do navršene 5. godine života djeteta.

Ako pođemo od pretpostavke da je u posljednjih 5 godina, na području Unsko-sanskog kantona u ovo pravo uvedeno 1346 korisnika, kako je prikazano u Tabeli br. 3., te da je početak primjene zakona od 01.09.2026.godine, dolazimo do iznosa potrebnih sredstava u 2026. godini od 786.064,00 KM, a što se kreće u okviru planiranih i odobrenih sredstava u Budžetu Unsko-sanskog kantona za 2026. godinu u visini od 1.000.000,00 KM.

Međutim, projekciju potrebnih novčanih sredstava u naredne dvije godine (2027 i 2028. godine) uzimajući u obzir očekivani rezultat ove mjere demografske politike, porast broja djece koja su u porodicama rođena kao treće i svako sljedeće dijete, ne može se realno dati. Ministarstvo je mišljenja da bi tek krajem 2027. godine imali realniju sliku. Na realnu projekciju novčanih sredstava u narednom periodu prema mišljenju Ministarstva utjecat će dinamika podnesenih zahtjeva, kao i dinamika kojom će prvostupanjski organi (centri za socijalni rad) rješavati podnesene zahtjeve obzirom na preopterećenost postojećim poslovima i radnim zadacima.

MINISTRICA
Štefica Grgić

U skladu sa članom 17. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 21/21), ministrica Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona daje slijedeće:

OBRAZLOŽENJE
RAZLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike od 2019. godine u svom budžetu planira novčana sredstva za potporu demografskog razvoja. Ova su se sredstva do danas isplaćivala na temelju Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, a na prijedlog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike i to jednokratno u iznosu koji je utvrđen ovom odlukom i u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u budžetu za tekuću godinu. Ove izmjene i dopune Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti su na tragu postojećih rješenja, ali ovaj put kroz definiranje ovog prava kao zakonske kategorije, kontinuirano do navršene pete godine djeteta, a ne jednokratno kao do sada, te uz definiranje zakonskog minimuma ispod kojeg se ova naknada ne može isplaćivati. U Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike za 2026. godinu planirana su novčana sredstva u visini od 1.000.000,00 KM za uvođenje ovog prava u zakon, u dijelu odredbi koje se tiču zaštite porodice sa djecom.

Kako uvođenje ovog prava ima za cilj da se pored poboljšanja položaja porodica sa troje i više djece, utječe i na lošu demografsku sliku Kantona, sa implementacijom ovih zakonskih odredbi trebalo bi započeti što prije. Također u cilju, realizacije prihvaćene poslaničke inicijative u vezi izmjene člana 12. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službeni glasnik USK“ broj: 9/26 - Prečišćeni tekst) (u daljem tekstu: Zakon), a za čiju realizaciju su planirana dodatna novčana sredstva u Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike za 2026. godinu, implementacija ovih zakonskih odredbi trebala bi započeti što prije.

Razmatranje Zakona u redovnoj proceduri oduzelo bi jako puno vremena, zahtijevalo bi dugotrajniju proceduru i prouzrokovalo bi odlaganje uvođenja u pravo kategorija koja su obuhvaćena predmetnim odredbama Zakona.

Obzirom da se ne radi o obimnim izmjenama i dopunama u samom zakonu, konsultacije nisu vođene, a shodno odredbama člana 133. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona, obrađivač cijeni osnovanim i predlaže donošenje Zakona po skraćenoj proceduri.

Broj: 09-02-5677- /26
Bihać, 21.04.2026.godine

MINISTRICA
Stefica Grgić

Broj: 21/02-02-5677 4/26
Bihać, 21.04.2026. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE

PREDMET: Mišljenje na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, dostavlja se;

Na osnovu člana 4. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 9/11, 22/11 i 7/18), Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona, daje sljedeće

MIŠLJENJE

na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Kao osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (u daljnjem tekstu: nacrt Zakona) navedene su odredbe Poglavlja IV člana 2. tačke j) i Poglavlja V Odjeljka A. člana 11. tačke b) Ustava Unsko-sanskog kantona – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 1/04 i 11/04).

Nakon analize dostavljenog teksta nacrta Zakona, Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona sugeriše sljedeće:

- član 2. nacrta Zakona predlažemo da se precizira u skladu sa članom 11. stav (1) Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja prema ženama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 19/25);
- obzirom da se radi o Zakonu koji ima fiskalne posljedice na Budžet Unsko-sanskog kantona za 2026. godinu i Zakon o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2026. godinu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 1/26), sugerišemo da u pogledu finansijskih sredstva potrebnih za izvršenje Zakona pribavite mišljenje Ministarstva finansija o fiskalnoj procjeni Zakona.

Ured za zakonodavstvo Vlade Unsko-sanskog kantona predlaže obrađivaču da nakon razmatranja sugestija iz ovog Mišljenja, nacrt Zakona uputi u daljnji postupak.

Dostavljeno:

① naslovu
2. a/a

1696

Broj: 07-02-5677-3/26
Bihać, 21.4.2026.godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA,
RADA I SOCIJALNE POLITIKE
-ovdje-

PREDMET : Mišljenje, dostavlja se.-

VEZA: Vaš akt broj: 09-02-5677-1/26 od 20.4.2026.godine

Na osnovu člana 16. stav (1) alineja 2. Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 21/21), o dostavljenom nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, obavještavamo vas da je navedeni nacrt Zakona nije u suprotnosti sa odredbama o ostvarivanju ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i da isti ne sadrži odredbe o organizaciji pravosuđa i organizaciji organa uprave i upravnih organizacija i odredbe o sankcijama.

Dostavljeno:
Glaslovu
-a/a

Sanela Zecrević, magistar prava

Broj: 04 - 02 - 5677 - 2 /26
Bihać, 21.04.2026. godine

- Ministarstvo zdravstva, rada
i socijalne politike USK-a-

PREDMET: Mišljenje o fiskalnoj procjeni, dostavlja se;
Veza, Vaš akt broj : 09 -02 - 5677 -1/26 od 20.04.2026. godine

Shodno članu 16. Stav 1.Alineja 3. Poslovnika o radu Vlade Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" broj: 21/21), Ministarstvo finansija je u obavezi dati mišljenje na nacrt i prijedlog drugog propisa, odnosno drugog općeg akta, ako njegovo provođenje zahtjeva osiguranje posebnih sredstava, potrebnih za izvršenje propisa.

Dalje, po odredbi člana 1. i 2. Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet ("Službene novine FBiH" 34/16 i 15/18), obrađivač propisa i akata planiranja izrađuje izjavu o fiskalnoj procjeni prilikom izrade tih propisa i akata koje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno vlada kantona utvrđuje, donosi, odnosno na koje daje saglasnost, te propisa i akata planiranja koje Vlada predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Skupštini kantona.

U skladu sa naprijed citiranim Pravilnikom, Ministarstvo finansija razmatra i daje svoje mišljenje o fiskalnoj procjeni propisa ili akata planiranja, te dostavlja mišljenje obrađivaču propisa u roku koji je utvrđen Poslovníkom o radu Vlade. Sljedom gore navedenog dajemo sljedeće:

Mišljenje

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona je Ministarstvu finansija, svojim aktom broj i datum gornji, dostavilo Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, zajedno sa Obrazcem Izjave o fiskalnoj procjeni (ovjeren i potpisan od strane odgovorne osobe), Obrazac IFP - Da). U obrazloženju navodenb : " U Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike za 2026. godinu na ekonomskom kodu 614100 HAM 012- Stalna novčana pomoć /HAM 002 planirana su uvećana novčana sredstva za stalnu novčanu pomoć u visini od 580.000 KM, a u cilju realizacije već spomenute poslaničke inicijative i izmjene člana 12. Prečišćenog teksta Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti. Iznos sredstava planiran u 2025. godini iznosio je 263.000 KM. Obzirom da se povećanje visine ove naknade, kao što smo već istaknuli, direktno odražava i na povećanje naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje, na ekonomskom kodu 614100 HAM 014- Čekanje na zaposlenje također su planirana uvećana novčana sredstva u visini od 25.000 KM u odnosu na prethodno planirana u Budžetu za 2025. godine od 20.000 KM. U Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike na ekonomskom kodu 614100 HAL 010 tekući grantovi- Sredstva za potporu demografskog razvoja planiran je iznos od 1.000.000,00 KM . Sredstva planirana na ovom ekonomskom kodu do sada su realizirana na način da se svake godine donosila Odluka Vlade USK o visini

jednokratne pomoći za svako treće i naredno živorođeno dijete, a u skladu sa raspoloživim i odobrenim sredstvima u budžetu za tekuću godinu. Iznosi davanja prikazani su kroz tabelu broj 3.

Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti iznos novčane naknade za treće i svako sljedeće dijete u porodici utvrđen je članom 101a. Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti na način da se novčana naknada za treće i svako sljedeće dijete u porodici utvrđuje u visini od 10% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Kada je riječ o fiskalnoj procjeni utjecaja propisa, Ministarstvo ne raspolaže sa preciznim i relevantnim podacima. U ovom momentu se raspolaže samo sa podacima o tome koliki je broj podnijetih zahtjeva po ovom osnovu bio u prethodnim godinama na osnovu pomenute Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona. Visina isplaćene naknade u 2025. godini iznosila je jednokratno 500,00 KM, a izvršenje ove budžetske stavke iznosilo je 144.000 KM. Predloženim Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti predviđeno ostvarivanje ovog prava mjesečno u visini od 10% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa, a što u ovom momentu iznosi 146,00 KM, kontinuirano do navršene 5. godine života djeteta.

Ako pođemo od pretpostavke da je u posljednjih 5 godina, na području USK, u ovo pravo uvedeno 1346 korisnika, kako je prikazano u Tabeli br. 3., te da je početak primjene zakona od 01.09.2026.godine, dolazimo do iznosa potrebnih sredstava u 2026. godini od 786.064,00 KM, a što se kreće u okviru planiranih i odobrenih sredstava u Budžetu USK za 2026. godinu u visini od 1.000.000,00 KM.

Međutim, projekciju potrebnih novčanih sredstava u naredne dvije godine (2027 i 2028. godine) uzimajući u obzir očekivani rezultat ove mjere demografske politike, porast broja djece koja su u porodicama rođena kao treće i svako sljedeće dijete, ne može se realno dati. Ministarstvo je mišljenja da bi tek krajem 2027. godine imali realniju sliku. Na realnu projekciju novčanih sredstava u narednom periodu prema mišljenju Ministarstva utjecat će dinamika podnesenih zahtjeva, kao i dinamika kojom će prvostupanjski organi (centri za socijalni rad) rješavati podnesene zahtjeve obzirom na preopterećenost postojećim poslovima i radnim zadacima.” Obzirom na navedeno Ministarstvo finansija smatra da je obrađivač akta postupio u skladu sa članom 7. Pravilnika u pogledu fiskalne procjene, uz napomenu da obrađivač akta - budžetski korisnik treba da se pridržava gornje granice rashoda odobrene za svakog budžetskog korisnika za fiskalnu i naredne dvije godine, a u okvirima fiskalnih kapaciteta u Budžetu Unsko-sanskog kantona.

S poštovanjem,

Obrađivač akta:
Zlatan Zirić, dipl.oec.

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Minist.finsacija
3. a/a

MINISTAR
Danko Jakšić, dipl.oec.

OBRAZAC IZJAVE O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP-DA

A.1. Obradivac propisa
 Razred: 17010001
 KOD: 17010001
 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE UNGRSKOG KANTONA
 Naziv propisa: Zakon
 Uredba: NE
 Odluka: NE
 Drugi akti: NE
 Strategija: NE
 Drugi akti planiranja: NE

B.2. Osnovni podaci o prijedlacu propisa
 Vrsta propisa: Zakon
 Naziv Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom

C.3. Fiskalni efekti
 3.1. Prihodi i primici budžeta

KOD	NAZIV	OSJEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TERIKUĆOJ GODINI n					OSJEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TERIKUĆOJ GODINI n+1					OSJEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TERIKUĆOJ GODINI n+2						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća																	
712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu																	
713000	Porezi na plaću i radnu snagu																	
714000	Domaci porezi na dobit i usluge (zostale obaveze na osnovu porzra na premet dobara i usluga)																	
715000	Porez na dohodak																	
716000	Porez na dohodak																	
717000	Porez na dohodak																	
718000	Porez na dohodak																	
719000	Porez na dohodak																	
720000	Prihodi od poduzetih aktivnosti i kurnskih azilka																	
721000	Prihodi od poduzetih aktivnosti i kurnskih azilka																	
722000	Naknade štete i prihodi od prazjenja izvaih usluge																	
723000	Naknade kazne nezavrzene ritrode																	
730000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
731000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
732000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
733000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
734000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
735000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
736000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
737000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
738000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
739000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
740000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
741000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
742000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
743000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
744000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
745000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
746000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
747000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
748000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
749000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
750000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
751000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
752000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
753000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
754000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
755000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
756000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
757000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
758000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
759000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
760000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
761000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
762000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
763000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
764000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
765000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
766000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
767000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
768000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
769000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
770000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
771000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
772000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
773000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
774000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
775000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
776000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
777000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
778000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
779000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
780000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
781000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
782000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
783000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
784000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
785000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
786000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
787000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
788000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
789000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
790000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
791000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
792000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
793000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
794000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
795000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
796000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
797000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
798000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
799000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	
800000	Prihodi od prodaje imovine i imovine i prihodi od pozivnih organizacija																	

KOD	NAZIV	TROŠKOVI PROVOJENJA U TERIKUĆOJ GODINI n					TROŠKOVI PROVOJENJA U TERIKUĆOJ GODINI n+1					TROŠKOVI PROVOJENJA U TERIKUĆOJ GODINI n+2						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
611000	Plaće i naknade troškova za osoblje																	
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi																	
613000	Izdaci za materijal, stih inventari i usluge																	
614000	Tekuci transferi i drugi tekuci rashodi																	

U Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike za 2026. godinu na ekonomskom kodu 614100 HAM 012- Stalna novčana pomoć HAM 002 planirana su uvećana novčana sredstva za stalnu novčanu pomoć u visini od 580.000 KM, a u cilju realizacije već spomenute posavnice inicijative i izmjene člana 12. Predloženoj teksta Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, iznos sredstava planiran u 2025. godini iznosi je 283.000 KM. Odnosno da se povećanje visine ove naknade, kao što smo već istaknuli, direktno odražava i na povećanje naknade za vrijeme čekanja na zaposlenje na ekonomskom kodu 614100 HAM 014- Čekanje na zaposlenje Iakođer su planirana uvećana novčana sredstva u visini od 25.000 KM u odnosu na prilikodno planirana u Budžetu za 2025. godine od 20.000 KM. U Budžetu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike za ekonomskom kodu 614100 HAL 010 tekuci grantovi- Sredstva za potporu demografskog razvoja planirani je iznos od 1.000.000,00 KM. Sredstva planirana u ovom ekonomskom kodu do sada su realizirana na način da se svake godine donosila Vlada USK o visini jedinstvene pomoći za svako treće i naredno Zvukodono dijete, a u skladu sa raspoloživim i odobrenim sredstvima u budžetu za tekuci godinu. Iznosi davanja prikazani su kroz tablu broj 3. Izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti na način da se novčana naknada za treće i svako slijedeće dijete u porodici utvrdjuje u visini od 17% prosječne plaće u podružju Kantona odgovarane u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa. Kada je riječ o fiskalnoj procjeni utjecaja propisa, Ministarstvo ne raspolaže sa preciznim i relevantnim podacima. U ovom momentu se raspolaže samo sa podacima o tome koji je broj podnositelji zahtjeva za socijalnu zaštitu na osnovu pomenute Odluke Vlade Unsko-sarajevskog kantona. Visina isplaćene naknade u 2025. godini iznosi je 144.000 KM, predloženi izmjenama i dopunama Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti predviđeno ostvarenje ovog prvog mjesечно u visini od 10% prosječne plaće na podružju Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa, a što u ovom momentu iznosi 146.000 KM, kontinuirano do navršene 5. godine života djeteta.

Ako podamo od pretpostavke da je u posljednjih 5 godina, na području USK, u ovo pravo uvedeno 1348 korisnika, kako je prikazano u Tabeli br. 3, ta da je podatak primljene zakona od 01.09.2026. godine, dolazimo do iznosa potrebnih sredstava u 2026. godini od 788.064,00 KM, a što se kreće u okviru planiranih i odobrenih sredstava u Budžetu USK za 2026. godinu u visini od 1.000.000,00 KM.

Mada, projekciju potrebnih novčanih sredstava u naredne dvije godine (2027 i 2028. godina) uzimajući u obzir očekivani rezultati ove mjere demografske politike, porast broja djece koje su u porastu na osnovu pomenute Odluke Vlade USK, kao i dinamika kojim se prerasunirani organi Centra za socijalni rad) rješavaju pedesete zahtjeve obzirom na bi tek krajem 2027. godine imali realnu sliku. Na realnu projekciju novčanih sredstava u narednom periodu prema implemetaciji Ministarstva uložiti će odgovarajuća podneseni zahtjeva, kao i dinamika kojim se prerasunirani organi Centra za socijalni rad) rješavaju pedesete zahtjeve obzirom na

D.4. Promjena broja zaposlenih

PERIOD	SISTEMATIZOVANO				PLANIRANO PRORAČUNOM				TRENUTNO STANJE				POTREBNO		
	Postojeće stanje (t)	n+1	n+2		Postojeće stanje (t)	n+1	n+2		Postojeće stanje (t)	n+1	n+2		Postojeće stanje (t)	n+1	n+2
Rukovodni službenici i Saravnici															
Službenici i Namještenici															
Volonteri															
UKUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obrazloženje															
5. Potencijalne obaveze za proračun															
NAZIV															
Garancije															
Ostalo															
E.6. Fiskalni efekti na druge razine vlasti															
NAZIV															
Proračun BiH, izvanproračunski fondovi i korisnici															
Proračun Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni izvanproračunski fondovi i korisnici															
Proračun kantona, izvanbudžetski fondovi i korisnici															
Proračun Brčko distrikta Bosne i Hercegovine															
Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)															
F.7. Paceti i popisi odgovornog lica obradivača propisa											Mjesto i datum		Bihać, 20.04.2026. godine		

- uvjeti, način, postupak i finansiranje prava porodice sa djecom;
- finansiranje i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Član 2.

Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom je od interesa za Kanton.

II SOCIJALNA ZAŠTITA

1. Korisnici socijalne zaštite

Član 3.

U smislu ovog i federalnog zakona korisnici socijalne zaštite su osobe koje se nalaze u stanju socijalne potrebe:

1. djeca bez roditeljskog staranja;
2. odgojno zanemarena djeca;
3. odgojno zapuštena djeca;
4. djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
5. osobe s invaliditetom i osobe ometene u psihičkom i fizičkom razvoju;
6. materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe;
7. stare osobe bez porodičnog staranja;
8. osobe s društveno neprihvatljivim ponašanjem;
9. osobe i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
10. disfunkcionalne porodice;
11. lica i porodice koje nemaju dovoljno prihoda za podmirenje osnovnih životnih potreba;
12. žrtve nasilja u porodici.

Lica i porodice koje nemaju dovoljno prihoda za podmirenje osnovnih životnih potreba su ona koja bi svoju socijalnu djelatnost trebala ostvarivati od primanja iz člana 14. ovog Zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih potreba.

Disfunkcionalnom porodicom u smislu ovog Zakona smatra se porodica u kojoj je došlo do teških poremećaja u odnosima (između roditelja i djece, roditelja međusobno, između djece međusobno i između bračnih partnera), koja zbog teških socijalno-

zdravstvenih, ekonomskih i stambenih uvjeta ne može izvršavati osnovne funkcije.

Ne smatraju se osobama u stanju socijalne potrebe u smislu ovog i federalnog zakona osobe koje posjeduju uređaj na motorni pogon (automobil, kamion, traktor i sl.) kao ni uređaj čijom upotrebom osoba može steći određenu imovinsku korist.

Žrtva nasilja u smislu ovog Zakona je svaki član porodice koji je izložen radnjama nasilja u porodici iz člana 7. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici.

2. Prava iz socijalne zaštite

Član 4.

Prava iz socijalne zaštite u smislu ovog i federalnog zakona su:

1. novčana i druga materijalna pomoć;
2. osposobljavanje za život i rad;
3. smještaj u ustanovu socijalne zaštite;
4. usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
5. kućna njega i pomoć u kući;
6. i drugi oblici socijalne zaštite koje propisuju općina i Kanton.

2.1. Uvjeti i postupak sticanja prava na novčanu naknadu i drugu materijalnu pomoć

Član 5.

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- a) stalne novčane pomoći;
- b) novčane naknade za pomoć i njegu drugom osobom;
- c) druge materijalne pomoći.

Član 6.

Pravo na novčanu i drugu materijalnu pomoć imaju osobe i porodice pod uvjetima utvrđenim ovim i federalnim zakonom.

Pravo na pomoć iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u nadležnom organu općine na čijem području osoba i porodica imaju prebivalište u skladu sa ovim Zakonom.

Član 7.

Osnovica za obračun novčanih primanja utvrđenih ovim Zakonom se utvrđuje periodično i u skladu sa planiranim i

osiguranim sredstvima, odlukom Vlade Kantona na prijedlog Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike.

Za pojedina novčana primanja može se utvrditi različita osnovica prema potrebi.

Član 8.

Nesposobnim za rad, odnosno spriječenim u ostvarivanju prava na rad u smislu ovog Zakona smatraju se osobe predviđene članom 23. federalnog zakona.

Član 9.

Nalaz i mišljenje o nesposobnosti za rad lica iz člana 23. tačka 1. federalnog zakona u prvom i drugom stepenu daje Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.

Stručnu Komisiju za procjenu i određivanje podrške djeci sa poteškoćama u razvoju (u daljem tekstu: Komisija) obrazuje u prvom stepenu ministar nadležan za socijalnu politiku (u daljem tekstu: ministar nadležnog ministarstva), a u drugom stepenu Vlada Kantona, na prijedlog nadležnog ministarstva.

a) Stalna novčana pomoć

Član 10.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruju osobe i porodica na način i pod uvjetima utvrđenim ovim i federalnim zakonom.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruju i osobe i porodica koje svoju nepokretnu imovinu ili jedan njen dio, testamentom ili ugovorom prenese na državnu zajednicu, ukoliko ispunjavaju uvjete utvrđene ovim i federalnim zakonom.

Za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć, osim uvjeta utvrđenih federalnim i ovim Zakonom, korisnik ne smije biti vlasnik kuće ili stana, koji svojom veličinom prevazilazi potrebe porodičnog domaćinstva, o čemu kriterije uputstvom propisuje ministar nadležnog ministarstva.

Prava iz prethodnog stava ne može ostvariti korisnik i članovi porodičnog domaćinstva koji su vlasnici ili posjednici uređaja na motorni pogon (automobil, kamion, traktor i sl.).

Član 11.

Pravo na stalnu novčanu pomoć ostvaruju osobe ili porodica ukoliko im prihodi zajedničkog domaćinstva nisu dovoljni za izdržavanje (u daljem tekstu: domaćinstvo).

Smatra se da lice i porodica utvrđeni u članu 10. stav 3. Zakona imaju dovoljno prihoda za izdržavanje u smislu ovog Zakona.

Član 12.

Iznos najnižeg primanja domaćinstva koje se smatra dovoljnim za izdržavanje, zavisno od broja članova domaćinstva utvrđuje se u procentu od:

1. 10% od utvrđene osnovice za jednočlano domaćinstvo,
2. 12% od utvrđene osnovice za dvočlano domaćinstvo,
3. 14% od utvrđene osnovice za tročlano domaćinstvo,
4. 16% od utvrđene osnovice za četveročlano i višečlano domaćinstvo.

Ukoliko domaćinstvo ima lice sa invaliditetom s najmanje 70% tjelesnog oštećenja ili lice sa trajnim smetnjama u psihofizičkom razvoju, iznosi iz prethodnog stava se povećavaju za 2%.

Član 13.

Stalna novčana pomoć utvrđuje se u mjesečnom iznosu u visini razlike između najnižeg primanja dovoljnog za izdržavanje u smislu člana 12. ovog Zakona i ukupnog prihoda domaćinstva.

Član 14.

Ukupan prihod zajedničkog domaćinstva koji se utvrđuje na osnovi priložene dokumentacije, saznanja i uvida na terenu, čine prihodi koje članovi domaćinstva ostvaruju na osnovi:

1. plaća i drugih primanja iz radnog odnosa;
2. starosne, invalidske i porodične penzije;
3. prihoda ostvarenih na osnovu privredne, uslužne i druge djelatnosti;
4. poljoprivredne djelatnosti;
5. primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata;

6. prihoda ostvarenih na osnovu imovinskih prava;
7. dopunskog rada;
8. vrijednosnih papira, štednih uloga te drugih prihoda.

Prihodom od poljoprivredne djelatnosti u smislu tačke 4. prethodnog stava smatra se katastarski prihod iz prethodne godine koji se dijeli na 12 mjeseci i s brojem članova domaćinstva.

Smatra se da nemaju prihoda od poljoprivredne djelatnosti osoba i porodica koja radi ostvarivanja prava iz člana 10. stav 2. ovog Zakona svoju nepokretnu imovinu ili jedan njen dio, testamentom ili ugovorom prenesu na državnu zajednicu.

Prihodom u smislu stava 1. ovog člana ne smatra se: novčana naknada na osnovi invaliditeta za tjelesno oštećenje, novčana naknada za pomoć i njegu drugom osobom, dodatak na djecu i stipendije učenika i studenata i jednokratna pomoć.

Član 15.

Obaveza izdržavanja između srodnika utvrđuje se u skladu sa propisima koji reguliraju porodične odnose, a dokazuje se na osnovi priložene dokumentacije, kao i izjava srodnika o odbijanju, odnosno nemogućnosti izdržavanja, saznanja i uvida na terenu.

Smatra se da srodnik nije u mogućnosti izvršavati obavezu izdržavanja ukoliko mu prihodi po članu njegovog domaćinstva mjesečno ne prelaze iznos 40% prosječne plaće na području Kantona ostvarene u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa (u daljem tekstu: prosječne plaće).

- b) Novčana naknada za pomoć i njegu drugom osobom

Član 16.

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu drugom osobom ostvaruje osoba na način i pod uvjetima predviđenim ovim i federalnim zakonom.

Član 17.

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu drugom osobom ostvaruju osobe kojima je na temelju nalaza i mišljenja Instituta za

medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja utvrđena samo potreba za pomoć i njegu druge osobe.

Član 18.

Novčanu naknadu za pomoć i njegu druge osobe ostvaruju osobe čiji ukupan prihod po članu domaćinstva mjesečno ne prelazi iznos od 40% prosječne plaće.

Ukupne prihode domaćinstva čine prihodi utvrđeni u članu 14. ovog Zakona.

Član 19.

Naknada za pomoć i njegu druge osobe utvrđuje se u visini od 10% prosječne plaće.

Potrebu za pomoć i njegu druge osobe utvrđuje Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.

Ministar resornog ministarstva donosi instrukciju u vezi s drugim pitanjima koja se odnose na ostvarivanje prava na pomoć i njegu druge osobe, a koja nisu regulirana ovim Zakonom.

- c) Druge materijalne pomoći

Član 20.

Druga materijalna pomoć u smislu ovog Zakona je privremena, jednokratna i druga novčana pomoć ili naturalno davanje materijalno neosiguranim osobama ili porodicama koje se nađu u stanju socijalne potrebe usljed teškoće izazvane okolnostima utvrđene federalnim zakonom ukoliko ispunjavaju uvjete utvrđene članom 22. tačka 2. i 3. federalnog zakona.

Član 21.

Osobi koja se nađe u stanju izuzetne socijalne potrebe može se dodijeliti i privremena novčana pomoć.

Izuzetna socijalna potreba je potreba koja se ne može zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći.

Visina privremene novčane pomoći utvrđuje se u procentu do 85% prosječne plaće i istom korisniku se može dodijeliti jedanput u toku kalendarske godine.

Odluku o dodjeli pomoći iz prethodnog stava donosi centar za socijalni rad, odnosno nadležna općinska služba.

Član 22.

Jednokratna novčana pomoć iznosi najviše 35% od prosječne plaće.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć može ostvariti isti korisnik najviše tri puta u toku kalendarske godine.

Porodica korisnika stalne novčane pomoći ima pravo na novčanu pomoć za potrebe snošenja dijela troškova dženaze (sahrane) pokopa korisnika stalne novčane pomoći.

Visinu pomoći iz prethodnog stava, kao i način realizacije propisuje općinsko vijeće.

Član 23.

Naturalno davanje dodjeljuje se osobi ukoliko postoji bojazan da bi se novčana sredstva nenamjenski utrošila, a dodjeljuje se korisniku u visini jednokratne novčane pomoći, o čemu odlučuje centar za socijalni rad, odnosno nadležna općinska služba.

2.2. Uvjeti za sticanje prava za osposobljavanje za život i rad

Član 24.

Pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruju djeca ometena u psihičkom razvoju i odrasle osobe sa umanjenim psihofizičkim sposobnostima na način i pod uvjetima utvrđenim ovim i federalnim zakonom.

Član 25.

Utvrđivanje postojanja osnove za osposobljavanje za život i rad vrši komisija iz člana 9. ovog Zakona.

Postupak za utvrđivanje činjenica iz stava 1. ovog člana, način rada stručne i ljekarske komisije, način ostvarivanja saradnje s drugim učesnicima u postupku, ocjenjivanje radne sposobnosti, medicinska i druga dokumentacija potrebna za ocjenjivanje radne sposobnosti, sadržaj nalaza, ocjene i mišljenja, obrasci koji se upotrebljavaju i druga pitanja od značaja za ostvarivanje ovih prava regulisat će se pravilnikom, koji donosi nadležni ministar na usaglašen prijedlog nadležnog Ministarstva i Zavoda zdravstvenog osiguranja.

Član 26.

Osoba koja se radi osposobljavanja za život i rad upućuje na internatski smještaj ima pravo na troškove smještaja, ishrane i prijevoza.

Troškovi prijevoza utvrđuju se u visini cijene vozne karte na relaciji između mjesta stalnog prebivališta i internata, a isplaćuju se najviše tri puta u toku školske godine.

U troškovima osposobljavanja za život i rad učestvuju roditelji, staratelji i usvojitelji, ukoliko prihodi po članu domaćinstva prelaze visinu od 20% prosječne plaće.

Učešće lica iz prethodnog stava, u troškovima osposobljavanja za život i rad utvrđuje se u procentu koji predstavlja ukupan prihod po članu domaćinstva utvrđen u odnosu na prosječnu plaću.

Ukoliko prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos iz stava 3. ovog člana, troškove će u cijelosti snositi centar za socijalni rad.

Ukoliko prihodi po članu domaćinstva prelaze iznos iz stava 3. ovog člana, centar za socijalni rad snosit će razliku između pune cijene smještaja i iznosa utvrđenog u skladu sa stavom 4. ovog člana.

Član 27.

Djeci, odnosno odraslim licima u skladu sa federalnim zakonom, koja su osposobljena za rad, pripada pravo na novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje.

Lica iz prethodnog stava, koja su upućena od strane centra za socijalni rad na rehabilitaciju imaju pravo na novčanu naknadu nakon završetka rehabilitacije, do trenutka zaposlenja, a to pravo gube ako odbiju ponuđeni posao za koji su osposobljeni.

Novčana naknada se utvrđuje u iznosu od 50% stalne novčane pomoći, utvrđene ovim Zakonom.

2.3. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Član 28.

Pravo na smještaj u ustanove socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasle osobe na način i pod uvjetima predviđenim ovim i federalnim zakonom.

Član 29.

U ustanove socijalne zaštite smještaju se lica o čijoj potrebi za smještajem odlučuje centar za socijalni rad na čijem području osoba ima prebivalište, uz saglasnost nadležnog Ministarstva.

O smještaju u ustanove socijalne zaštite zaključuje se ugovor između korisnika ili roditelja, staratelja, odnosno srodnika koji je u skladu sa zakonom dužan da ga izdržava, centra za socijalni rad i ustanove socijalne zaštite.

Član 30.

Troškove smještaja u ustanovu socijalne zaštite snosi osoba koja se smješta u ustanovu - roditelj, usvojitelj, staratelj i srodnik koji je dužan izdržavati tu osobu ili druga pravna ili fizička osoba koja je preuzela obavezu plaćanja smještaja, srazmjerno materijalnim mogućnostima.

Visina učešća u troškovima smještaja roditelja, usvojitelja, staratelja i srodnika utvrđuje se rješenjem centra za socijalni rad na način utvrđen članom 26. stav 3. i 4. ovog Zakona.

Ukoliko osoba iz stava 1. ovog člana djelimično ili u cijelosti ne raspolaže sredstvima, troškovi smještaja će se finansirati iz kantonalnog budžeta.

Ministar resornog ministarstva donosi instrukciju u vezi s drugim pitanjima koja se odnose na smještaj u ustanovu socijalne zaštite, a koja nisu regulisana ovim Zakonom.

Član 31.

U ugovorima o smještaju utvrđenim ovim Zakonom, utvrđuje se da korisnik smještaja, koji je vlasnik pokretne ili nepokretne imovine, a nije u mogućnosti da plaća troškove smještaja ili lica koja su po zakonu obavezna da ga izdržavaju, odbiju da plaćaju troškove smještaja ili ne uplaćuju ugovornu cijenu smještaja, centar za socijalni rad potrebni iznos novčanih sredstava može namiriti iz njegove imovine koju može izdati u zakup, prodati ili na drugi način staviti u promet.

Imovina iz stava 1. ovog člana ugovorom mora biti precizno određena.

2.4. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada**Član 32.**

Pravo na usluge socijalnog i drugog stručnog rada mogu ostvarivati pojedinci, porodice i društvene grupe na način utvrđen federalnim zakonom.

2.5. Kućna njega i pomoć u kući**Član 33.**

Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući mogu ostvariti osobe na način utvrđen ovim i federalnim zakonom.

Pravo iz stava 1. ovog člana osigurava se preko nadležnog centra za socijalni rad, odnosno nadležne općinske službe, a na osnovi angažiranja i saradnje sa humanitarnim organizacijama, udruženjima građana, vjerskim zajednicama i organizacijama koje one osnivaju, stranim fizičkim ili pravnim osobama.

2.6. Drugi oblici socijalne zaštite koje propisuje općina i Kanton

Član 34.

Propisima općina, odnosno Kantona može se proširiti krug korisnika prava iz socijalne zaštite utvrđenih ovim Zakonom, u skladu sa programima razvoja socijalne zaštite i specifičnim prilikama u općini i Kantonu.

Općinskom odlukom, odnosno odlukom Vlade Kantona utvrđuje se prošireni krug korisnika i prava iz socijalne zaštite i način osiguranja sredstava socijalne zaštite iz prethodnog stava.

Prava iz socijalne zaštite u smislu prethodnog stava su prije svega: subvencioniranje stanarine, grijanja, struje, dženaze (sahrane) najugroženijim kategorijama stanovništva te druga proširena prava iz socijalne zaštite.

3. Osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite**Član 35.**

Ustanove socijalne zaštite osnivaju se radi zbrinjavanja određenih kategorija korisnika socijalne zaštite u skladu sa federalnim i ovim Zakonom.

Ustanove se osnivaju kao:

1. centar za socijalni rad;
2. ustanove za djecu:
 - za djecu bez roditeljskog staranja;
 - za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu;
 - za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju;
3. ustanove za odrasle i stare osobe;
4. ustanove za socijalno-zdravstveno zbrinjavanje invalidnih i drugih osoba;
5. ustanove za dnevni boravak korisnika socijalne zaštite.

Član 36.

Skupština Kantona, odnosno općinsko vijeće može osnovati i druge ustanove socijalne zaštite, proširiti i promijeniti djelatnost postojećih ustanova po potrebi, na prijedlog nadležnog ministarstva i centra za socijalni rad, a prema uvjetima predviđenim ovim Zakonom i Zakonom o ustanovama.

Skupština Kantona može, radi zadovoljavanja potreba i unapređivanja djelatnosti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom na području Kantona, osnovati zavod za planiranje i razvoj socijalne politike.

Član 37.

Ustanova socijalne zaštite može se osnovati ako su, pored općih uvjeta propisanih za osnivanje ustanova, ispunjeni i sljedeći uvjeti:

- da postoji trajna potreba za obavljanje određene djelatnosti socijalne zaštite;
- da su utvrđeni osnovni zadaci, dugoročni ciljevi, plan i program rada ustanove;
- da je osiguran odgovarajući prostor i oprema za uspješan rad ustanove;
- da su osigurani potrebni stručni i drugi radnici;
- da je utvrđeno finansiranje i materijalna sredstva potrebna za rad ustanove;
- drugi uvjeti utvrđeni zakonom.

Član 38.

Nadležno ministarstvo donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za početak obavljanja djelatnosti ustanove.

Član 39.

Kada utvrdi da ustanova ne ispunjava zakonom propisane uvjete za obavljanje djelatnosti, nadležno ministarstvo će odrediti rok u kome je ustanova dužna otkloniti nedostatke.

Ukoliko ustanova ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona, odnosno općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika, mogu donijeti odluku o ukidanju ustanove.

Član 40.

Ustanovu, izuzev centra za socijalni rad, može osnovati građanska ili pravna osoba, humanitarna organizacija ili vjerska zajednica, strani državljanin ili strana humanitarna organizacija pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i Zakonom o ustanovama.

Skupština Kantona, odnosno općinsko vijeće, u skladu sa zakonom i zakonom zasnovanom odlukom općinskog vijeća, može prenijeti javna ovlaštenja na ustanovu iz stava 1. ovog člana.

Član 41.

Ustanove su dužne na propisan način voditi evidenciju o korisnicima i pruženim uslugama i o tome redovno dostavljati izvještaje nadležnom ministarstvu.

Ministar propisuje uputu iz stava 1. ovog člana.

Član 42.

Nadležno kantonalno ministarstvo vodi evidenciju ustanova koje obavljaju djelatnost socijalne zaštite.

Član 43.

Ustanove socijalne zaštite dužne su svojim aktom utvrditi organizaciju i sistematizaciju rada, raspored rada u ustanovi, način prijema i otpusta korisnika, norme stručnog kadra u odnosu na broj štićenika i druga pitanja organiziranja rada u skladu sa Zakonom o ustanovama i propisanim normativima.

Član 44.

Pored osnovne djelatnosti ustanove mogu obavljati i privrednu, kao dodatnu djelatnost, u manjem opsegu ili povremeno, ako ta djelatnost, odnosno aktivnost služi

uspješnijem obavljanju osnovne djelatnosti, a u skladu i na način utvrđen pozitivnim zakonskim propisima.

Član 45.

Ustanova prestaje raditi prema uvjetima utvrđenim Zakonom o ustanovama.

1) Centar za socijalni rad

Član 46.

Centar za socijalni rad osniva općina radi obavljanja poslova neposredne socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom utvrđenih ovim i federalnim zakonom, kao i radi obavljanja drugih poslova utvrđenih zakonom, drugim propisima i općim aktima.

Član 47.

Centar za socijalni rad može se osnovati ako ispunjava uvjete propisane zakonom i po mogućnosti treba da osigura najmanje četiri radnika sa završenim fakultetom ili višom školom, VII ili VI stepen stručne sprema: socijalnog radnika, pravnika, psihologa, pedagoga (pedagoga-psihologa) i socijalnog pedagoga-defektologa.

Centru za socijalni rad koji ne ispunjava propisane uvjete ostavlja se rok od četiri godine od formiranja ustanove za obezbjeđenje potrebnih uvjeta, u suprotnom nadležno ministarstvo će nakon navedenog roka postupiti u skladu sa članom 39. Zakona.

Član 48.

Centar za socijalni rad obavlja sljedeće poslove:

- osigurava potrebna novčana sredstva za rad centra;
- djeluje na otkrivanju uzroka i stanja socijalne potrebe;
- organizira aktivnosti od preventivnog značaja iz oblasti socijalne zaštite;
- primjenjuje i provodi oblike socijalne zaštite;
- neposredno pruža usluge socijalnog rada;
- rješava u prvom stepenu zahtjeve za ostvarivanje prava u okviru nadležnosti;
- obavlja poslove u oblasti porodične zaštite, zaštite civilnih žrtava rata,

zaštite porodice sa djecom, zaštite odgojno zanemarene djece te učestvuje u izvršavanju odgojnih mjera i mjera zaštitnog nadzora;

- obavlja poslove iz oblasti raseljenih osoba i izbjeglica koji su mu povjereni;
- obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva, utvrđena Porodičnim zakonom, drugim zakonima i propisima;
- obavlja savjetodavni i savjetovanišni socijalni rad;
- saraduje sa građanima, mjesnim zajednicama, pravnim osobama, udruženjima građana, pravosudnim organima i drugim organima koji mogu doprinijeti unapređivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;
- vodi propisanu evidenciju i prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i dostavlja podatke nadležnom ministarstvu;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i potrebama.

Centar može obavljati i djelatnost disciplinskog centra za odgojno zapuštenu djecu, dijagnostičko-opservacijskog centra za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu, prihvatilišta za djecu i odrasle, centra za pružanje njege i pomoći u kući i savjetovaništa za mlade, brak i porodicu, ovisnike droge i druge.

Član 49.

Centar za socijalni rad osniva se za područje općine, a može se osnovati za područje dviju ili više općina.

Centar za socijalni rad za područje općine osniva općinsko vijeće, a centar za socijalni rad za dviju ili više općina osnivaju zajedno općinska vijeća za područja za koje se osniva centar.

Centar za socijalni rad osnovan za područje dvije ili više općina može organizirati rad po organizacionim jedinicama u svakoj općini za koju je osnovan i osigurati stručni timski rad.

Član 50.

Aktom o osnivanju centra za socijalni rad utvrđuju se međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača i centra za socijalni rad,

način finansiranja i druga pitanja od značaja za rad centra.

Član 51.

Centar za socijalni rad je javna ustanova u državnoj svojini, a na osnivanje, registraciju, djelatnost, prestanak rada i druga pitanja primjenjuju se propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Centar za socijalni rad ima svojstvo pravne osobe.

Član 52.

Direktora centra za socijalni rad imenuje upravni odbor na osnovi provedenog konkursa, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra nadležnog ministarstva i uz saglasnost općinskog vijeća.

Općinsko vijeće daje saglasnost i na pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji centra za socijalni rad.

Član 53.

Centar za socijalni rad organizira i provodi u pravilu timski rad, u kojem učestvuju: socijalni radnik, pravnik, psiholog, pedagog (pedagog-psiholog), defektolog i drugi stručni radnici po potrebi.

2) Ustanove za djecu

a) Ustanova za djecu bez roditeljskog staranja

Član 54.

Ustanova za djecu bez roditeljskog staranja osigurava djeci bez roditeljskog staranja i djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama zbrinjavanje, smještaj, odgoj, obrazovanje, zdravstveno osiguranje i osposobljavanje za samostalan život i rad, sve dok se ne osiguraju uvjeti za njihov povratak u vlastitu obitelj, usvojenje, uključivanje u život izvan ustanove ili primjenu odgovarajućeg oblika skrbi.

Pored djelatnosti iz prethodnog stava ustanova može organizirati i zbrinjavanje samohrane nezaposlene trudnice i majke s djetetom do jedne godine djetetova života.

U ustanovi se može organizirati i prihvatna stanica za kratkotrajni smještaj i nadzor djece, dok se ne osiguraju uvjeti za

njihov povratak roditeljima, usvojiteljima, skrbniku ili za smještaj u drugu ustanovu.

Ustanova je dužna osigurati djeci redovno školovanje u odgovarajućoj odgojno-obrazovnoj ustanovi, individualnu pomoć o učenju, poticanje i razvoj zanimanja, oblikovanje radnih, kulturnih i higijenskih navika, kreativno korištenje radnog vremena, smještaj djece predškolskog uzrasta u dječje vrtiće radi socijalizacije djece ovog uzrasta i suradnju s vrtićima i školama.

b) Ustanova za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu

Član 55.

Ustanova za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu osigurava zbrinjavanje, odgoj, obrazovanje, resocijalizaciju, njegu, zdravstvenu zaštitu i radno osposobljavanje djece s poremećajima u društvenom ponašanju, vršenju prekršaja, prestupa ili krivičnih djela.

U ustanovi se izvršava mjera upućivanja u odgojnu ustanovu izrečena organom starateljstva ili nadležnog suda.

U ustanovi se može organizirati redovna nastava za osnovnu, odnosno srednju školu, zavisno od broja djece i drugih uvjeta, u skladu sa zakonom o osnovnoj školi i zakonom o srednjoj školi, uz saglasnost nadležnog kantonalnog organa za obrazovanje.

Rad sa djecom u ustanovi je organiziran po odgojnim grupama u odjeljenju. Odgojna grupa može imati do 12 štićenika.

Član 56.

U ustanovi za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu može se kao organizaciona jedinica osnovati:

- disciplinski centar;
- prihvatna stanica;
- dijagnostičko-opservacioni centar;
- druga organizaciona jedinica u skladu s pravilima ustanove.

Član 57.

Disciplinski centar osigurava djeci društveno neprihvatljivog ponašanja: zbrinjavanje i odgoj, redovno pohađanje škole i izvršavanje školskih i radnih obaveza, pomoć

u uspješnom savlađivanju neostvarena programa i organiziranja slobodnih aktivnosti u cilju njihova uspješnog uključivanja u život izvan ustanove i razvijanje osjećaja društvene odgovornosti i discipline.

Član 58.

Prihvatna stanica osigurava djeci zatečenoj u lutanju i skitnji, kao i djeci kojoj je potrebna hitna pomoć, prihvata, kratkotrajni smještaj, ishranu i nadzor, dok se ne utvrdi njihov identitet i mogućnost za njihov povratak u vlastitu porodicu, porodicu hranitelja, staratelja, ustanovu u kojoj su bila smještena ili nadležnom centru za socijalni rad.

Član 59.

Dijagnostičko-opservacioni centar osigurava odgojno zanemarenoj i zapuštenoj djeci privremeni smještaj, ishranu i odgoj te opserviranje i dijagnosticiranje djece sa manifestacijama odgojne zanemarenosti i zapuštenosti i predlaganje odgovarajućih mjera zaštite.

c) Ustanova za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju

Član 60.

Ustanova za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju osigurava smještaj, ishranu, odgajanje, dijagnosticiranje, obučavanje i osposobljavanje umjerene, teže i teško zaostale djece u fizičkom i psihičkom razvoju ili višestruko ometene u razvoju, prema njihovim sklonostima ili sposobnostima.

Ustanova za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju može imati organizacionu jedinicu za smještaj djece društveno neprihvatljiva ponašanja i djece ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, kojoj je izrečena odgojna mjera upućivanje u odgojnu ustanovu.

Član 61.

U ustanovi za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju iz prethodnog člana ovog Zakona može se kao organizaciona jedinica osnovati:

- centar za rehabilitaciju;
- centar za odgoj i obrazovanje;

- centar za dnevni boravak.

Član 62.

Centar za rehabilitaciju omogućuje djeci ometenoj u fizičkom ili psihičkom razvoju dijagnosticiranje i osposobljavanje u posebnim uvjetima te odgovarajuće oblike stručne pomoći i druge aktivnosti, u skladu sa psihofizičkim sposobnostima korisnika.

Član 63.

Centar za odgoj i obrazovanje pruža djeci ometenoj u tjelesnom ili duševnom razvoju odgoj i obrazovanje i, u posebnim uvjetima, osposobljavanje uz odgovarajuće oblike stručne pomoći.

Član 64.

Centar za dnevni boravak osigurava djeci dnevni smještaj, osposobljavanje za radnu terapiju, rekreativne i druge aktivnosti u skladu s preostalim sposobnostima.

Centar za dnevni boravak može se ustrojiti u sastavu specijalnih osnovnih škola, preduzeća za osposobljavanje za rad i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

- 3) Ustanove za odrasle i stare osobe

Član 65.

Centar za odrasle i stare osobe pruža starim osobama, penzionerima i drugim odraslim osobama usluge smještaja, ishrane pomoći i njege, socijalnog rada, zdravstvene zaštite, odmora i rekreacije, radne, kulturno-zabavne te druge aktivnosti i stručni tretman, zavisno od potreba korisnika.

U centru za odrasle i stare osobe može se kao organizaciona jedinica osnovati:

- centar za dnevni boravak;
- prihvatilište za odrasle i stare osobe;
- centar za pružanje njege i pomoći u kući.

Član 66.

Centar za dnevni boravak pruža starim osobama, penzionerima, drugim odraslim i iznemoglim osobama usluge, dnevnog ili poludnevnog boravka, ishranu, stručnu pomoć, organizirani odmor i rekreaciju, održavanje lične higijene, kulturno-zabavne i druge aktivnosti.

Član 67.

Prihvatište za odrasle i stare osobe osigurava prihvatanje i privremeno zbrinjavanje i ishranu odraslih i starih osoba, koje se usljed raznih okolnosti nađu van mjesta prebivališta i bez sredstava za život, dok se ne utvrdi mogućnost njihova vraćanja u vlastitu ili drugu porodicu, ustanovu u kojoj su ranije bili smješteni ili nadležnom centru za socijalni rad radi primjene odgovarajućih oblika zaštite.

Član 68.

Centar za pružanje njege i pomoći u kući pruža hronično oboljelim ili potpuno iznemoglim starim osobama, penzionerima i odraslim osobama usluge ishrane, lične higijene, obavljanje kućanskih i drugih neophodnih poslova.

- 4) Ustanove za socijalno zdravstveno zbrinjavanje invalidnih i drugih osoba

Član 69.

Ustanove za socijalno-zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba vrši smještaj odraslih, tjelesno i mentalno invalidnih osoba, osoba sa trajnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih osoba, lica sa specifičnim oboljenjima i osoba sa društveno negativnim ponašanjem, ako ne postoje osnovni uvjeti za smještaj u vlastitoj ili drugoj porodici ili drugoj ustanovi, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je bolničko liječenje završeno.

Ustanova iz prethodnog stava korisnicima osigurava usluge zbrinjavanja, ishrane, njege zdravstvene zaštite, dijagnosticanja, rehabilitacije (medicinske, psiho-socijalne), radnu terapiju u skladu s preostalim sposobnostima te kulturno-zabavne, sportske i druge aktivnosti.

Član 70.

U ustanovi za socijalno-zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba mogu se kao organizacione jedinice osnovati:

- centar za rehabilitaciju;
- centar za radno-proizvodne aktivnosti (zaštitna radionica);
- centar za dnevni boravak.

Član 71.

Centar za rehabilitaciju osigurava osobama sa invaliditetom i drugim osobama dijagnosticiranje i osposobljavanje u posebnim uvjetima, resocijalizaciju, odgovarajuće oblike stručne pomoći te radne i druge aktivnosti u skladu sa potrebama, psiho-fizičkim sposobnostima i interesima korisnika.

Član 72.

Centar za radno-proizvodne aktivnosti osigurava osobama sa invaliditetom i drugim osobama, koja zbog stepena i vrste invalidnosti i općeg fizičkog stanja ne ispunjavaju uvjete za zasnivanje radnog odnosa, usluge osposobljavanja, radno-proizvodne aktivnosti i druge radne i rekreativne aktivnosti.

Centar za radno-proizvodne aktivnosti iz stava 1. ovog člana može se organizirati i kao posebna ustanova.

Član 73.

Centar za dnevni boravak osigurava osobama sa invaliditetom i drugim osobama usluge dnevnog smještaja, radnu terapiju, rekreativne i druge aktivnosti u skladu s preostalim sposobnostima.

Centar za dnevni boravak iz stava 1. ovog člana može se organizirati i u sastavu poduzeća za osposobljavanje za rad i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, a može se organizirati i kao posebna ustanova.

- 5) Ustanove za dnevni boravak korisnika socijalne zaštite

Član 74.

Ustanova za dnevni boravak korisnika socijalne zaštite pruža starim osobama, penzionerima, drugim odraslim iznemoglim osobama uslugu dnevnog boravka, prehrane, stručnu pomoć, organizirani odmor i rekreaciju, održavanje osobne higijene, kulturno-zabavne i druge aktivnosti.

Pravo na dnevni boravak iz prethodnog stava imaju i:

- stare pokretne osobe bez roditeljske brige;
- stare pokretne osobe koje u okviru svoje obitelji nemaju osigurane dnevne brige;

- korisnici stalne novčane pomoći;
- druge osobe u skladu sa aktima ustanove.

Ugovor o obavljanju usluga dnevnog boravka i naknade za obavljene usluge zaključuje se između korisnika, njihovih srodnika i ustanove, odnosno između centara za socijalni rad i ustanove, ako osoba nije u stanju platiti troškove smještaja, odnosno ako nema srodnike koji su po zakonu dužni uzdržavati korisnika.

Mjesečnu cijenu troškova ustanove za dnevni boravak utvrđuje sama ustanova, s tim da mjesečni iznos ne može biti veći od 50% cijene mjesečnog novčanog iznosa ustanove za zaštitu starih osoba.

Srodnici koji su po zakonu dužni uzdržavati štićenika sudjelovat će u mjesečnom plaćanju troškova smještaja u ustanovi u iznosu ukupnih mjesečnih primanja koje ostvari srodničko kućanstvo po jednom članu.

Član 75.

Ustanove socijalne zaštite dužne su svojim aktom utvrditi organizaciju i sistematizaciju rada, raspored rada u ustanovi, način prijema i otpusta korisnika, kao i norme stručnog kadra u odnosu na broj štićenika i druga pitanja organiziranja rada u skladu sa Zakonom o ustanovama i propisanim normativima.

4. Nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite

Član 76.

Nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite ima za cilj unapređivanje stručnog rada, instruktazu i pravovremeno ukazivanje na nepravilnosti i propuste u stručnom radu radi poduzimanja odgovarajućih mjera potrebnih za sprečavanje ili otklanjanje štetnih posljedica (u daljem tekstu: nadzor).

Član 77.

Nadzor se obavlja na osnovu programa koji utvrđuje nadležno ministarstvo.

Programom iz prethodnog stava osigurava se stalni i neprekidan nadzor.

Član 78.

Nadzor vrše službenici sa posebnim ovlaštenjima (iz reda socijalnih radnika, pravnika, psihologa, pedagoga).

Službenik sa posebnim ovlaštenjima može biti osoba koja ima visoku stručnu spremu VII/1 stepen stručne spremlje i najmanje 5 godina radnog iskustva u struci.

Listu službenika s posebnim ovlaštenjima utvrđuje nadležno ministarstvo.

Član 79.

Ustanova socijalne zaštite dužna je službeniku s posebnim ovlaštenjima omogućiti obavljanje nadzora u skladu sa zakonom.

Član 80.

Nadzor se provodi neposrednim uvidom u način obavljanja djelatnosti sa stanovišta primjene zakona, drugih propisa i općih akata u organizaciji rada, objekte, prostorije i opremu ustanova socijalne zaštite.

Član 81.

Nakon obavljenog nadzora podnosi se izvještaj nadležnom ministarstvu u roku od 8 dana od dana izvršenog nadzora.

Izvještaj iz prethodnog stava obavezno sadrži:

1. prikaz utvrđenog stanja;
2. prijedlog mjera i rokovi za otklanjanje nedostataka;
3. prijedlog drugih mjera koje službenik s posebnim ovlaštenjima smatra neophodnim.

Član 82.

Kantonalno ministarstvo dužno je razmotriti izvještaj i utvrditi mjere za otklanjanje nedostataka i rokove za njihovo izvršavanje te o tome obavijestiti ustanovu socijalne zaštite u kojoj je nadzor izvršen, Vladu Kantona, odnosno općinskog načelnika u roku od 30 dana nakon izvršenog nadzora.

Član 83.

Po isteku utvrđenog roka, a najkasnije u roku od 15 dana, ustanova socijalne zaštite u kojoj je nadzor izvršen dužna je pismeno izvjestiti ministarstvo o izvršenju utvrđenih mjera.

Ukoliko ustanova socijalne zaštite ne podnese izvještaj u roku iz stava 1. ovog člana ili ne izvrši utvrđene mjere, nadležno ministarstvo podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv ustanove socijalne zaštite, u skladu sa zakonom.

Član 84.

Ustanova socijalne zaštite obavezno organizira i provodi nadzor nad stručnim radom svojih radnika koji obavljaju poslove socijalne zaštite.

Organiziranje i provođenje nadzora iz prethodnog stava vrši se na način utvrđen općim aktom ustanove socijalne zaštite.

5. Organizacije osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata i udruženja socijalnog i humanitarnog karaktera

Član 85.

Definicija, postupak i uslovi sticanja statusa organizacije osoba sa invaliditetom i organizacije civilnih žrtava rata, statusa reprezentativne organizacije osoba sa invaliditetom i reprezentativne organizacije civilnih žrtava rata, područje djelovanja, svrha i ciljevi djelovanja, aktivnosti, vođenje registra organizacija, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje organizacija na nivou općina, kantona i Federacije Bosne i Hercegovine uređuju se federalnim zakonom o organizacijama i reprezentativnim organizacijama osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata.

Član 86.

Udruženja socijalnog i humanitarnog karaktera koja se osnivaju u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama su udruženja koja se osnivaju u cilju zaštite prava i pružanja podrške djeci, mladima, porodicama i starijim osobama, kao i udruženja koja se bave analizom, praćenjem i smanjenjem siromaštva i socijalne isključenosti.

U skladu sa mogućnostima Kanton će finansirati organizacije i udruženja socijalnog i humanitarnog karaktera, a koje su od značaja za unapređenje položaja korisnika socijalne i dječje zaštite u Kantonu.

Postupak, kriteriji, način raspodjele sredstava, izvještavanje i druga pitanja u vezi s

namjenskim utroškom sredstava definisat će se podzakonskim aktom koji donosi Vlada USK, u roku od 3 (tri) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

III ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

1. Pojam civilne žrtve rata

Član 87.

Civilne žrtve rata u smislu ovog Zakona su osobe utvrđene federalnim zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata.

Član 88.

U vezi s pitanjima principa zaštite civilnih žrtava rata, pojma i statusa civilne žrtve rata, vrste prava, obima i uslova pod kojima se ostvaruju ta prava, svrhe isplate novčanih naknada za priznata prava, postupka ostvarivanja, načina finansiranja, kao i drugim pitanjima od značaja za zaštitu civilnih žrtava rata na području Federacije Bosne i Hercegovine primjenjuju se odredbe federalnog zakona o zaštiti civilnih žrtava rata.

Član 89.

Prava civilnih žrtava rata utvrđena federalnim propisom, a koja se finansiraju iz budžeta Kantona regulisat će se na način i po postupku koji će se propisati podzakonskim aktom resornog ministra i koji će se donijeti u roku od 3 (tri) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

IV ZAŠTITA PORODICE S DJECOM

1. Osnovna prava porodice s djecom

Član 90.

Osnovna prava koja u smislu ovog i federalnog zakona ostvaruju porodice sa djecom su:

- a) naknada plaće ženi majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta;
- b) jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta;
- c) pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje;

- d) posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnicama;
- e) smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja;
- f) osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja;
- g) postupak za ostvarivanje prava.

Član 91.

Općinska vijeća mogu svojim odlukama utvrditi i druga prava porodice sa djecom.

- a) Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja je u radnom odnosu

Član 92.

Naknada plaće ženi majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta ostvaruje se u skladu sa Zakonom o radu.

Smatra se da je žena-majka u radnom odnosu, u smislu prethodnog stava, ukoliko je prijavljena na penziono-invalidsko i zdravstveno osiguranje.

Član 93.

Naknada umjesto plaće ženi-majci iz čl. 92. ovog Zakona utvrđuje se u iznosu od 50% njene prosječne plaće ostvarene u periodu od šest mjeseci prije porođaja, valorizirane po osnovu rasta plaća na području Kantona u tom periodu.

Iznos naknade iz prethodnog stava utvrđuje se u postupku za svaku ženu-majku posebno, s tim da taj iznos ne može biti manji od 50% prosječne mjesečne plaće ostvarene na području Kantona u prethodnoj godini i objavljene od nadležnog organa.

Ukoliko žena-majka u periodu od 6 mjeseci prije porođaja nije primala plaću iz razloga zbog kojih nije kriva (nelikvidnost firme i sl.) naknada umjesto plaće ženi-majci utvrđuje se u iznosu iz prethodnog stava.

Član 94.

Poslodavac vrši isplatu naknade porođilji u skladu sa članom 93. ovog Zakona, u visini i za vrijeme utvrđeno rješenjem centra za socijalni rad. Refundaciju novčanih sredstva

po podnijetom zahtjevu, izvršit će centar za socijalni rad nakon doznačenih sredstava od strane nadležnog Ministarstva, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Član 95.

U skladu sa materijalnim mogućnostima poslodavac može porođilji koja je kod njega u radnom odnosu, izvršiti isplatu razlike naknade plaće između procenta utvrđenog u članu 93. ovog Zakona i iznosa do 100% njene plaće ostvarene u periodu prije porođaja.

Iznos iz prethodnog stava isplaćuje se mjesečno, u visini i za vrijeme utvrđeno opštim aktom poslodavca i ne može se refundirati.

Član 96.

Na iznos naknade plaće ženi majci u radnom odnosu uplaćuju se doprinosi u skladu sa zakonom.

Član 97.

Naknadu plaće ženi majci može ostvariti otac djeteta, odnosno usvojilac pod uvjetima utvrđenim propisima o radu.

Član 98.

Naknadu plaće ženi majci koja započne korištenje porođiljskog odsustva u skladu sa propisima o radu prije porođaja, do dana poroda isplaćuje poslodavac u visini utvrđenoj u članu 93. ovog Zakona.

Član 99.

Ženi-majci koja u skladu sa propisima o radu ima pravo na rad s polovinom punog radnog vremena, naknadu za polovinu do punog radnog vremena kada ne radi, isplaćuje poslodavac u visini od 30% njene plaće, koja bi bila utvrđena za rad sa punim radnim vremenom.

U skladu sa materijalnim mogućnostima poslodavac može ženi-majci za polovinu do punog radnog vremena kada ne radi isplatiti i veći iznos naknade od iznosa utvrđenog u stavu 1. ovog člana.

Pravo iz prethodnog stava može ostvariti i otac djeteta u skladu sa propisima o radu.

Član 100.

Žena-majka koja rodi mrtvo dijete ili ako dijete umre prije isteka porođajnog odsustva, ima pravo na naknadu plaće u skladu sa propisima o radu.

Visina naknade ostvaruje se u iznosu od 50% zadnje objavljene prosječne plaće na području Kantona.

Član 101.

Bliže odredbe o načinu obračuna i isplate naknada propisat će ministar nadležnog ministarstva.

b) Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta

Član 102.

Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu do 35% utvrđene osnovice i u skladu sa raspoloživim i obezbjeđenim sredstvima, o čemu odluku donosi nadležno ministarstvo.

Pravo iz naprijed navedenog stava ostvaruje se ako su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje dodatka na djecu, a može se ostvariti najkasnije 3 mjeseca po rođenju djeteta.

c) Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje

Član 103.

Pravo na pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatak na ishranu za majke dojilje imaju korisnici prava na jednokratnu pomoć za opremu novorođena djeteta.

Pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u vidu mjesečnog naturalnog davanja u prehrambenim proizvodima ili u vidu novčanog davanja.

Vrijednost naturalnog mjesečnog davanja se utvrđuje posebnom odlukom nadležnog Ministarstva u skladu sa raspoloživim i obezbjeđenim sredstvima.

d) Posebni psihosocijalni tretman trudnica i bračnih drugova koji žele djecu

Član 104.

Pravo na poseban psihosocijalni tretman trudnica i bračnih drugova koji žele

djecu ostvaruje se u porodičnom ili bračnom savjetovalištu osnovanom pri centru za socijalni rad.

Porodično ili bračno savjetovalište pruža pomoć u smislu ovog Zakona:

- predbračnim i bračnim partnerima u planiranju braka i obitelji;
- u suzbijanju razvoja patoloških odnosa u porodici;
- u pripremi mladih za odgovorno roditeljstvo;
- u pripremi trudnica za materinstvo.

Za ostvarivanje prava iz ovog člana može se osnovati posebna ustanova.

e) Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja

Član 105.

Smještaj uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja mogu imati djeca predškolskog uzrasta u Kantonu.

Prednost pri smještaju djece u ustanove predškolskog odgoja imaju djeca bez roditeljskog staranja.

Prava na subvenciju dijela troškova pojedinih kategorija djece u predškolskoj ustanovi ostvaruju se u skladu s odlukom općinskog vijeća o subvencioniranju troškova smještaja djece u predškolskim ustanovama.

f) Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja

Član 106.

Pravo na osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave mogu ostvariti djeca korisnika stalne novčane pomoći koja pohađaju osnovnu školu.

O pravu iz stava 1. ovog člana, kao i njegovoj realizaciji, odlučuje općinsko vijeće.

g) Postupak za ostvarivanje prava

Član 107.

Za ostvarivanje prava iz člana 93. i 100. do 103. ovog Zakona stranka podnosi zahtjev u roku od 60 dana od dana poroda.

Ukoliko stranka podnese zahtjev po isteku ovog roka, pravo joj teče od prvog dana mjeseca u kojem je zahtjev podnesen.

Izuzetno, ukoliko je podnosilac zahtjeva samohrana majka ili majka koja se porodila putem carskog reza, može joj se priznati pravo od dana poroda, samo ukoliko podnese zahtjev najkasnije u narednih 15 dana od dana isteka roka za podnošenje zahtjeva utvrđenog u stavu 1. ovog člana.

V POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

Član 108.

U postupku za ostvarivanje prava po ovom Zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Član 109.

Postupak za ostvarivanje prava po ovom Zakonu pokreće se na zahtjev osobe kojoj je, u smislu ovog Zakona, potrebna zaštita ili člana domaćinstva.

Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite pokrenut će i nadležni centar za socijalni rad po službenoj dužnosti, nakon saznanja ili obavijesti srodnika, građana, organa, organizacija ili zajednica.

Član 110.

O zahtjevu za ostvarivanje prava po odredbama ovog Zakona, kao i u postupcima pokrenutim po službenoj dužnosti, rješava u prvom stepenu centar za socijalni rad po mjestu prebivališta korisnika, o čemu donosi posebno rješenje, osim ako o pravima iz odredaba ovog Zakona ne rješava drugi organ uprave.

Član 111.

Prava iz ovog Zakona, izuzev prava utvrđenih po osnovu propisa o radu mogu ostvariti lica koja imaju prebivalište, odnosno boravište u Kantonu, najkraće šest mjeseci.

Član 112.

O žalbi na rješenje prvostepenog organa u vezi ostvarivanja prava po ovom Zakonu rješava nadležno ministarstvo.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 113.

Prvostepena rješenja kojim se utvrđuju prava po ovom Zakonu povremeno podliježu reviziji.

Reviziju po službenoj dužnosti vrši nadležno ministarstvo.

Ako je protiv prvostepenog rješenja izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Rješenje o reviziji i žalbi iz stava 3. ovog člana ne odlaze izvršenje rješenja.

Član 114.

Prvostepeni organ čije je rješenje u reviziji poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak donosi novo rješenje.

Novo rješenje podliježe reviziji u kojoj se ispituje da li je novo rješenje u skladu s razlozima zbog kojih je ranije rješenje poništeno.

Ako protiv rješenja prvostepenog organa koje podliježe reviziji nije izjavljena žalba, a revizija ne bude izvršena u roku od 3 mjeseca od dana isteka roka za žalbu, smatra se da je revizija izvršena i da je data saglasnost na prvostepeno rješenje.

Član 115.

U postupku provođenja revizije prvostepenih rješenja nadležno ministarstvo po službenoj dužnosti traži nalaz i mišljenje od komisija iz člana 9. ovog Zakona.

Član 116.

Kada u postupku revizije bude izmijenjeno prvostepeno rješenje, to rješenje ima snagu od prvog dana narednog mjeseca od dana donošenja.

Član 117.

Pravo na socijalnu zaštitu pripada korisniku od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Korisnik prava po ovom Zakonu dužan je prijaviti svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i opseg tog prava u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Član 118.

Korisnik prava po ovom Zakonu koji je ostvario primanje na koje nije imao pravo dužan je vratiti primljene iznose, ako je to pravo ostvario:

- a) na osnovu netačne izjave ili podataka za koje je korisnik znao ili morao znati da su netačni;
- b) na neki drugi nezakonit način ili u opsegu većem od onog koji korisniku pripada;
- c) zbog toga što nije prijavio nastale promjene, odnosno okolnosti koje utiču na prestanak prava ili opseg njegovog korištenja.

Vraćanje primljenih iznosa neće se tražiti nakon 24 mjeseca od dana kada je data netačna izjava ili dostavljeni netačni podaci, odnosno od kada su nastale promijenjene okolnosti.

Centar za socijalni rad može ovisno od okolnosti i ocjene cjelokupne finansijske i porodične situacije u kojoj se osoba nalazi:

- a) tražiti vraćanje primljenih iznosa u ratama;
- b) tražiti vraćanje manjeg iznosa;
- c) osloboditi osobu obaveze plaćanja cijelog iznosa.

Član 119.

Isplate po ovom Zakonu vrši nadležni centar za socijalni rad u skladu sa ovim Zakonom.

O izvršenim isplatama vodi se propisana evidencija.

Centar za socijalni rad je dužan nadležnom ministarstvu pravdati raspodjelu doznačenih sredstava kvartalno.

Centar za socijalni rad također je dužan nadležnom ministarstvu redovito dostavljati po jedan primjerak izdatih rješenja i ugovora sklopljenih sa socijalnom ustanovom, hraniteljem, odnosno drugom osobom u skladu sa ovim Zakonom.

Član 120.

Apsolutna zastara potraživanja utvrđenih ovim Zakonom, pred nadležnim sudom iznosi tri godine i teče od dana

dospijeća obaveze utvrđene rješenjem nadležnog organa, odnosno institucije.

Član 121.

Osobama koje se nađu u stanju socijalne potrebe s područja drugog kantona pružit će se odgovarajući oblik socijalne zaštite od strane nadležnog centra za socijalni rad, odnosno nadležne općinske službe socijalne zaštite i omogućiti povratak u mjesto prebivališta.

Za pruženu zaštitu i izvršene usluge obračunat će se troškovi i fakturisati nadležnim organima - službama drugih kantona, odnosno općina.

Osoba kojoj se ne može utvrditi prebivalište ostvaruje potreban obim socijalne zaštite koji su za korisnika najpovoljniji.

VI FINANSIRANJE SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM**Član 122.**

Sredstva za finansiranje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom osiguravaju se u skladu sa propisima Federacije i Kantona iz:

- budžeta Federacije (ukoliko postoje obezbjeđena i osigurana sredstva);
- budžeta Kantona;
- budžeta općine;
- ulaganja osnivača;
- privrednih i uslužnih djelatnosti ustanove;
- ličnog učešća korisnika i njegovih srodnika;
- legata, poklona i zavještanja;
- drugih izvora u skladu sa propisima.

Član 123.

Iz kantonalnog budžeta finansiraju se oblici socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom:

- stalna novčana pomoć;
- novčana naknada za pomoć i njegovu drugom osobom;
- osposobljavanje za život i rad;

- hraniteljska naknada i naknada za izdržavanje hranjenika;
- smještaj u ustanove socijalne zaštite;
- civilne žrtve rata;
- naknada plaće ženi majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće,
- porođaja i njege djeteta;
- novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene majke koja nije u radnom odnosu;
- jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta;
- pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje;
- rad ljekarskih i drugih stručnih komisija u prvom i drugom stepenu.

Iz budžeta Kantona finansiraju se ustanove i institucije koje osniva Kanton.

Kanton može finansirati ustanove, institucije, udruženja, fondacije i sl., a koje se osnivaju radi zbrinjavanja određenih kategorija korisnika socijalne zaštite i koje su od značaja za unapređenje i provođenje socijalne i dječije zaštite u Kantonu.

U skladu sa mogućnostima Kanton će finansirati reprezentativne organizacije osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata te udruženja socijalnog i humanitarnog karaktera na način i po postupku utvrđenim odredbama ovog i federalnog zakona o organizacijama i reprezentativnim organizacijama osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata.

Član 124.

Iz općinskog budžeta finansirat će se:

- centar za socijalni rad i ostale ustanove socijalne zaštite koje osniva općina;
- druge materijalne pomoći iz člana 20. ovog Zakona;
- usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
- kućna njega i pomoć u kući;
- općinska invalidska udruženja u skladu s mogućnostima općina;
- posebni psiho-socijalni tretman trudnica i bračnih parova koji žele djecu;
- smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja;

- osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja;
- druga prava iz socijalne zaštite, koja svojim propisima utvrđuju općine.

Ukoliko se iz općinskog budžeta slabije razvijenih općina ne može u potpunosti isfinansirati rad centra za socijalni rad (plaće i materijalni troškovi), nedostajuća sredstva u skladu sa mogućnostima će se obezbijediti iz dijela kantonalnih budžetskih sredstava predviđenih za finansiranje slabije razvijenih općina.

VII NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 125.

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona, drugih propisa i općih akata donesenih u skladu sa ovim Zakonom, nadzor nad zakonitošću rada ustanova i stručni nadzor vrši Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, izbjegle i raseljene osobe.

Član 126.

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona u svim njegovim segmentima vrši kantonalni inspektor za socijalnu zaštitu i humanitarne poslove.

VIII KAZNE NE ODREDBE

Član 127.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ustanova kao pravna osoba ako:

1. protivno odredbama ovog Zakona uskrati ili ograniči korisniku prava koja mu pripadaju;
2. omogući korištenje prava osobi kojoj pravo ne pripada po ovom Zakonu ili mu ne pripada u tom obliku;
3. ne primi osobu koju uputi centar za socijalni rad, odnosno nadležna služba za upravu;
4. ne otkloni nedostatke utvrđene u vršenju stručnog nadzora u roku utvrđenom rješenjem (član 39.);
5. ne vodi propisane evidencije (član 41., 99.);

6. ne omogući ovlaštenoj osobi vršenje neposrednog nadzora (član 79.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u ustanovi novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 128.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba ako ne vrši isplatu naknade plaće (član 98., 99., 100.).

Za prekršaj i stava 1. ovog člana kaznit će se poslodavac - fizička osoba novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba kod poslodavca koji je pravna osoba novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 129.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba, odnosno poslodavac fizička osoba ako za vrijeme „Dječije nedjelje“ ne naplaćuje i ne uplaćuje novčane iznose utvrđene odlukom Vlade Federacije BiH u skladu sa članom 95. federalnog zakona i članom 122. i 123. ovog Zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba kod poslodavca koji je pravna osoba novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 5/00)

Član 130.

Dosadašnji korisnici koji su ostvarivali prava, kao i osobe koje su podnijele zahtjev za ostvarivanje prava za koje nije donijeto rješenje po propisima o socijalnoj i dječijoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata dužni su u roku od 2 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava u skladu s ovim i federalnim zakonom.

Osobama iz stava 1. ovog člana koje ne podnesu zahtjev u roku iz stava 1. ovog člana prestaje dalje ostvarivanje prava.

Član 131.

Ovim Zakonom općinska vijeća preuzimaju prava i obaveze osnivača nad službama socijalne zaštite centara za socijalni rad na svom području i dužne su do 31. 12. 2000. godine osnovati javne ustanove centre za socijalni rad i izvršiti pripremne radnje za početak rada JU, u skladu sa ovim Zakonom i Zakonom o ustanovama.

Osnivanjem centara za socijalni rad i njihovim upisom u sudski registar prestaje rad JU Kantonalni centar za socijalni rad Bihać.

Član 132.

Sredstva, opremu, dokumentaciju, službenike i namještenike zatečene u radnim jedinicama - službama socijalne zaštite JU Kantonalni centar za socijalni rad Bihać preuzimaju novoosnovani centri za socijalni rad iz člana 131. ovog Zakona od 1. 1. 2001. godine.

Član 133.

Nadležni ministar će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise iz svoje nadležnosti utvrđene ovim Zakonom.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se postojeći propisi, ako nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 134.

Postupci za ostvarivanje prava započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona koji nisu završeni okončat će se po odredbama ovog Zakona.

Osnovna prava utvrđena članom 90. ovog Zakona, izuzev prava iz stava 1. tačka a), ostvaruje se u skladu sa ovim Zakonom od 1. 1. 2001. godine.

Član 135.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona, prestaje primjena Zakona o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 9/98), koji se do dana stupanja na snagu ovog Zakona primjenjivao na

